

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 170/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 59/2013 z 29. januára 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo V 19/2015 z 31. mája 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 59/2013 z 29. januára 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie z 29. januára 2015“) a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo V 19/2015 z 31. mája 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie z 31. mája 2016“).

Zo sťažnosti vyplýva, že Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 5 Cb 139/2001 z 23. mája 2005 zaviazal sťažovateľku zaplatiť navrhovateľovi [v čase rozhodovania krajského súdu [redacted], (ďalej len „navrhovateľ“)] sumu 2 162 513,63 Sk s príslušenstvom s tým, že navrhovateľ sa mohol domáhať uspokojenia tejto pohľadávky len do výšky výťažku z predaja založenej nehnuteľnosti – špecifikovaného pozemku – záhrady vo výmere 2 960 m². Rozsudok krajského súdu potvrdil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 265/2005 zo 4. mája 2006, ktorý nadobudol právoplatnosť 1. júna 2006.

Po právoplatnom skončení konania sťažovateľka 3. septembra 2008 „zistila, že zmluva o záložnom práve k nehnuteľnostiam, ktorá bola právnym titulom nároku žalobcu v konaní vedenom pod sp. zn.: 5 Cb/139/01, javí známky manipulácie, upravovania a pozmeňovania po tom, čo bola táto zmluva sťažovateľkou podpísaná a zviazaná notárom, a to takým spôsobom, že jednotlivé listy boli od seba oddelované“.

Na základe tejto skutočnosti podala sťažovateľka krajskému súdu návrh na obnovu konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 5 Cb 139/2001.

Sťažovateľka v návrhu na obnovu konania poukázala na to, že na „zmluve o záložnom práve k nehnuteľnostiam – sú výrazné znaky po pozmeňovaní a upravovaní, a to:

- v ľavom hornom rohu sú stopy po spínanom strojčeku, teda okrem jeho zopnutia sa tam nachádzajú ďalšie dierky po pravdepodobne predchádzajúcom zopnutí,

- šnúrka zabezpečujúca technickú jednotu listiny, ktorou bola opatrená táto zmluva pri jej podpise a overení notárkou, sú porušené, čo je zreteľne viditeľné na poslednej strane listiny,

- odtlačky pečiatky v ľavom hornom rohu na tejto listine sú situované inak, ako by pri opatrení odtlačkom pečiatky mali byť, teda je na ich polohe zreteľné, že jednotlivé strany zmluvy boli oddelované a znovu spojené nie celkom presným spôsobom,

- sťažovateľka zistila aj tú skutočnosť, že v písomnom operáte katastra nehnuteľností sa nachádza doručenka pre zásielku určenú do vlastných rúk, pričom na tejto doručenke adresovanej sťažovateľke sa nenachádza jej podpis...

V konaní pred Krajským súdom v Košiciach sťažovateľka opakovane tvrdila, že samotná dlžníčka z úverovej zmluvy, ktorej záväzok mal byť zabezpečený záložnou zmluvou... sa opakovane vyjadrovala v tom zmysle, že túto zmluvu po tom, čo bola sťažovateľkou podpísaná, upravovala v tom zmysle, aby zabezpečovala vyššiu pohľadávku, než bola v pôvodnom texte zmluvy, že túto zmluvu po jej podpise sťažovateľkou a zviazaním notárkou rozobrala, upravila a opäť zložila a až po takejto manipulácii odovzdala na konanie o jej vklade do katastra nehnuteľností. “.

Krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 9 Cb 4/2008 z 27. júna 2013 tak, že povolil obnovu konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 5 Cb 139/2001.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 29. januára 2015 tak, že zmenil uznesenie krajského súdu tak, že návrh sťažovateľky na obnovu konania zamietol.

Proti tomuto uzneseniu najvyššieho súdu z 27. júna 2013 podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 31. mája 2016 tak, že dovolanie zamietol.

Sťažovateľka nesúhlasí s právnym záverom najvyššieho súdu ako odvolacieho a dovolacieho súdu o tom, že neboli splnené zákonné podmienky na obnovu konania. Podľa sťažovateľky najvyšší súd nedostatočne odôvodnil právny záver, podľa ktorého

špecifikovanú doručenkú nepovažovali za dôkaz, ktorý by mohol privodiť sťažovateľke priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Sťažovateľka ďalej uvádza:

„... sťažovateľka bez svojho zavinenia v pôvodnom konaní nemohla nijakým spôsobom preukázať, že na predmetnej záložnej zmluve došlo k prepisom a úpravám.

V pôvodnom konaní sťažovateľka nemohla predložiť originál uvedenej záložnej zmluvy, nakoľko táto jej nebola nikdy doručená, pričom po nahliadnutí do spisu na vtedajšom Katastrálnom úrade v [REDAKČIA] Správe katastra [REDAKČIA] dňa 03. 09. 2008 zistila aj tú skutočnosť, že v písomnom operáte katastra nehnuteľností sa nachádza doručenka pre zásielku určenú do vlastných rúk, pričom na tejto doručenke zásielky, ktorá bola určená sťažovateľke do vlastných rúk, sa nenachádza podpis sťažovateľky, ale podpis inej osoby.

... Na pojednávaní dňa 23. 05. 2005 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu síce predložil súdu k nahliadnutiu originál záložnej zmluvy, súd však z tohto originálu zistil len to, že zmluva je napísaná na dvoch listoch, na pravej strane je uvedená výška zabezpečenej pohľadávky v sume 1.500.000,- Sk (pričom však sťažovateľka podpisovala zmluvu o zabezpečení pohľadávky záložným právom na nehnuteľnosti iba vo výške 1.200.000,- Sk) a jej originál po nahliadnutí vrátil zástupkyňi žalobcu. Na tom istom pojednávaní opätovne zástupkyňa žalobcu predložila originál záložnej zmluvy, na ktorom mal byť úradne overený podpis sťažovateľky notárkou [REDAKČIA] [REDAKČIA], a to dňa 14. 02. 1996.

Súd napriek tomu, že z ustanovenia § 129 ods. 1 O. s. p... vyplýva, ako sa vykonáva dôkaz listinou, neoboznámil jej podstatný obsah, ani nezachytil do zápisnice skutočností významné pre konanie, a to či predmetná zmluva bola pevne zošitá a tvorila fyzickú jednotu, či v prípade, že to tak bolo, niesla znaky poškodenia alebo nie, alebo či išlo o vyhotovenie zmluvy predloženej na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností, na ktorej bolo vyznačené rozhodnutie o povolení vkladu. Napriek tomu, že súd nahliadal v priebehu konania do záložnej zmluvy dvakrát, ani raz nezaznamenal uvedené skutočnosti a nemožno ich preto so zreteľom na význam, ktoré má pevné spojenie dvoch listov zmluvy, pre námietky sťažovateľky považovať za zistené. V tejto súvislosti poukazuje sťažovateľka na fakt,

že podľa ustanovenia § 122 ods. 1 O. s. p... je to súd, ktorý vykonáva dokazovanie a nie sťažovateľka ako žalovaná v danom konaní, a preto jej nebolo možné pričítať na ťarchu, že súd skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci nezistoval a nezistil.

O potvrdení skutočnosti, že došlo k pozmeňovaniu záložnej zmluvy, sťažovateľka v pôvodnom konaní navrhovala vykonať dôkazy výsluchom svedkov, ktoré však súd nevykonal. Sťažovateľka nikdy nemala k dispozícii originál záložnej zmluvy, preto ho ani nemohla v pôvodnom konaní predložiť ako dôkaz.

Rovnako konštatovanie všeobecných súdov, že doručenka podpísaná inou osobou ako sťažovateľkou je síce novým dôkazom, ktorý sťažovateľka nemohla predložiť v pôvodnom konaní, avšak v tomto prípade nie je splnená podmienka prípustnosti obnovy konania, a to možnosť priaznivejšieho rozhodnutia vo veci, považuje sťažovateľka za laxné a nedostatočne zdôvodnené. Súdny neuviedli dôvody, pre ktoré doručenkou nepovažujú za dôkaz, ktorý by mohol v obnovenom konaní privodiť pre sťažovateľku priaznivejšie rozhodnutie vo veci, a preto rozhodnutia odvolacieho i dovolacieho súdu považuje sťažovateľka za nesprávne, nedostatočne zdôvodnené a tým aj za nepreskúmateľné.“.

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu z 29. januára 2015 a napadnutým uznesením najvyššieho súdu z 31. mája 2016, napadnuté uznesenia najvyššieho súdu zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a zároveň sťažovateľke prizná úhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu z 29. januára 2015

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným

(všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Napadnutým uznesením z 29. januára 2015 najvyšší súd ako odvolací súd zmenil uznesenie krajského súdu z 27. júna 2013 tak, že návrh na obnovu konania zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka dovolanie z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd napadnutým uznesením z 31. mája 2016 preskúmal námietky sťažovateľky a jej dovolanie zamietol. Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd ako dovolací súd vecne preskúmal dovolacie námietky sťažovateľky, pričom tieto námietky sú zhodné s tými, ktoré uvádza aj v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Právomoc najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu – ktorý preskúmal dovolacie námietky sťažovateľky vo veci samej – v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto túto časť jej sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením z 31. mája 2016

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná

odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Najvyšší súd napadnutým uznesením z 31. mája 2016 zamietol dovolanie sťažovateľky. V odôvodnení uznesenia poukázal na uznesenie krajského súdu z 27. júna 2013, na odvolanie navrhovateľa, na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z 29. januára 2015 a na dovoláciu argumentáciu sťažovateľky. Napokon uviedol tieto právne závery:

„Odporkyňa nesprávnosť napadnutého rozhodnutia vzhľadla v nesprávnom posúdení otázky povolenia obnovy konania vedeného na Krajskom súde v [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. 5 Cb/139/2001 podľa § 228 ods. 1 písm. a/, b/ O. s. p. majú za to, že predložením originálu záložnej zmluvy, ktorý v pôvodnom konaní nemohla bez svojho zavinenia predložiť, súčasne preukázaním, že podpis na doručenke, ktorou sa mala záložná zmluva doručovať odporkyni, nie je podpisom odporkyne, dostatočne preukázala splnenie predpokladov pre povolenie obnovy konania.

Dovolací súd vo vzťahu k obnove konania vo všeobecnosti uvádza, že konanie o obnove prebieha v dvoch fázach. V prvej z nich (iudicium rescindens) súd skúma, či je obnova konania procesne prípustná; návrhu na obnovu konania v tejto fáze súd buď vyhovie alebo ho zamietne. Druhá fáza (iudicium rescissorium) predstavuje nové prerokovanie a rozhodnutie vo veci. Jedným z predpokladov procesnej prípustnosti návrhu na obnovu konania, na ktoré sa zameriava súd v prvej z uvedených fáz, je medzi iným existencia skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré ten, kto navrhuje obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) a ďalej možnosť vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. b/ O. s. p.).

Dôvod prípustnosti obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a/ O. s. p. sa uplatňuje v tých prípadoch, keď účastník konania nemohol bez svojej viny tvrdiť určitú skutočnosť alebo navrhnúť vykonanie určitého dôkazu, ktoré by pre neho mohli privodiť priaznivejšie

rozhodnutie vo veci. Nemožnosťou použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy bez svojej viny v pôvodnom konaní sa rozumie nemožnosť vykonať dokazovanie v súdnom konaní alebo nemožnosť označiť či predložiť tieto skutočnosti, dôkazy alebo rozhodnutia účastníkom konania voči súdu (R 19/1975). Tak isto platí, že pokiaľ účastník zo svojej viny neuplatnil určitú skutočnosť v pôvodnom konaní, je vylúčený z ďalšieho jej uplatňovania aj s dôkazmi, ktoré majú túto skutočnosť preukázať (R 72/1954). Ustanovenie § 228 ods. 1 písm. a/ O. s. p. má ako dôvod obnovy konania na zreteli také skutočnosti a dôkazy, ktoré sú v porovnaní s pôvodným konaním nové, teda v dobe pôvodného konania objektívne existujúce, ale z pohľadu účastníka konania vtedy nepoužiteľné bez toho, aby niesol vinu na tom, že o nich nevedel, prípadne si nesplnil povinnosť tvrdenia alebo dôkaznú povinnosť.

O možnosť vykonania dôkazov, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 228 ods. 1 písm. b/ O. s. p.) ide vtedy, keď účastník v pôvodnom konaní síce označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak ním navrhnuté dôkazy nemohol súd vykonať z dôvodu prekážok objektívneho charakteru. Ustanovenie § 228 ods. 1 písm. b/ O. s. p. sa vzťahuje na prípady, v ktorých účastník konania tieto dôkazy voči súdu v pôvodnom konaní použil (dôkazy označil a navrhol ich vykonanie), nemohli byť ale súdom, ktorý vykonáva dokazovanie (§ 122 ods. 1 O. s. p.) vykonané preto, lebo tomu bránila nejaká objektívna prekážka.

Z obsahu spisu vyplýva, že argumentačné dôvody odporkyne, spočívajúce v jej tvrdení o manipulácii so Zmluvou o záložnom práve k nehnuteľnostiam zo dňa 01. 02. 1996 (č. 1. 14 - 16), tvorili obsah hmotnoprávnej obrany odporkyne v pôvodnom konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 5 Cb/139/2001. Prvostupňový, odvolací, aj dovolací súd v pôvodnom konaní, vzhľadom na ich povinnosť pri žalobe na plnenie z úradnej moci vždy skúmať existenciu platného právneho úkonu, preskúmali platnosť namietanej zmluvy a tvrdenia odporkyne vyhodnotili za nedôvodné. Samotná táto skutočnosť a nespokojnosť odporkyne s právnym posúdením veci v pôvodnom konaní, dôvodom na jeho obnovu ale byť nemôže. Obnova konania je totiž mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy; na nápravu týchto

nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Vecná nesprávnosť rozsudku napadnutého návrhom na obnovu konania nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania podľa § 228 ods. 1 O. s. p. V tejto súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že k procesným právam účastníka nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O. s. p.). Ak súd rozhodne, že navrhnuté dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované ani za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, ani za dôvod na obnovu konania. Pokiaľ súd na procesné úkony účastníka konania reaguje primeraným, zrozumiteľným spôsobom, v súlade s platným procesným poriadkom a nevykonanie dôkazov odôvodní ústavne akceptovateľným spôsobom, nemožno jeho postup spočívajúci v nevykonaní navrhovaných dôkazov hodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Charakter nového dôkazu, ktorý odporkyňa nemohla bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní, nemá ani sporná poštová doručenka, ktorá mala preukazovať prevzatie originálu záložnej zmluvy s vyznačením povolenia vkladu do katastra nehnuteľností a ktorá je podpísaná inou osobou než odporkyňou.

Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, katastrálny operát je verejný a každý má právo doň nahliadať a robiť si z neho výpisy, odpisy alebo náčrty. Odporkyňa s poukazom na citované ustanovenie mohla kedykoľvek počas pôvodného konania do zbierky listín katastrálneho operátu Správy katastra ■■■■■ nahliadnuť (a teda nie až dňa 03. 09. 2008) a zistiť ňou tvrdené skutočnosti, na základe ktorých navrhuje obnovu konania. Odporkyňa v tejto súvislosti neuviedla žiadne okolnosti, pre ktoré tak urobiť nemohla. Navyiac je potrebné dodať, že nedoručenie záložnej zmluvy odporkyni nemá vplyv na existenciu záložného práva, nakoľko toto vzniká momentom rozhodnutia príslušnej správy katastra (v súčasnosti katastrálneho odboru príslušného okresného úradu) o povolení vkladu záložného práva na základe záložnej zmluvy do katastra nehnuteľností.

Vo vzťahu k námietke odporkyne, týkajúcej sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd konštatuje, že jeho odôvodnenie zodpovedá zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, rešpektujúc ust. § 157 ods. 2 O. s. p. (uplatňované aj v odvolacom konaní podľa § 211 ods. 2 O. s. p.), keďže z neho vyplýva dôvod zamietnutia návrhu odporkyne na obnovu konania, a teda zmeny prvostupňového rozhodnutia. Z tohto dôvodu ho možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné.“

Z argumentácie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu v napadnutom uznesení z 31. mája 2016 dostatočne vyplýva záver, z akých dôvodov neakceptoval námietku sťažovateľky, že najvyšší súd ako odvolací súd nesprávne vyhodnotil existenciu zákonných dôvodov na povolenie obnovy konania, t. j. námietku, že vec nesprávne právne posúdil. Najvyšší súd ako dovolací súd sa vysporiadal s námietkou manipulácie so zmluvou o záložnom práve a uviedol, že túto námietku sťažovateľka uplatnila už v pôvodnom konaní, pričom konajúce súdy skúmali *ex offio* aj platnosť tejto zmluvy. Uviedol tiež, že sporná doručka nemá charakter dôkazu, ktorý sťažovateľka bez vlastnej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní v zmysle § 228 ods. 1 písm. b) OSP. Poukázal na to, že sťažovateľka mohla kedykoľvek v priebehu pôvodného konania získať tento dôkaz nahliadnutím do zbierky listín v katastri nehnuteľností. Nedoručenie zmluvy s vyznačením povolenia na vklad navyše podľa najvyššieho súdu nemá vplyv na vznik záložného práva. Z uvedených dôvodov dovolanie sťažovateľky zamietol. Uvedené právne závery ústavný súd nepovažuje za arbitrárne a ani zjavne neodôvodnené, preto sú ústavne udržateľné. Najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal aj s námietkou sťažovateľky o nevykonaní ňou navrhovaných dôkazov a s námietkou nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu z 29. januára 2015.

Skutočnosti, ktoré sťažovateľka uvádza v sťažnosti, sú podľa názoru ústavného súdu výrazom výlučne odlišného právneho názoru sťažovateľky na predmet konania – skúmanie danosti zákonných dôvodov na povolenie obnovy konania. Sťažovateľkou uvádzané skutočnosti nijako neindikujú také pochybenia v postupe najvyššieho súdu ako dovolacieho

súdu a jeho uznesenia, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2018